

СИДОРАШКО Ю.В., ст. гр. МПД-42
Наук. кер.: Трикоз І.В., старш. викл.
Бердянський університет менеджменту і бізнесу,
м. Бердянськ

УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНИМИ ПРОЦЕСАМИ НА ТОВ «ЕЛЕКТРОПРИВОД»

В статті определена суцність інноваційного процесу, а також осуществлен анализ управління інноваційними процесами на примере ООО “Электродривод”.

Актуальність. Науково-технічний прогрес, визнаний в усім світі як найважливіший фактор економічного розвитку, все частіше науковцями пов'язується з поняттям інноваційного процесу. Це єдиний у своєму роді процес, що поєднує науку, техніку, економіку, підприємництво й управління. Він складається із стадій отримання нововведення та простирається від зародження ідеї до її комерційної реалізації, охоплюючи, таким чином, весь комплекс відносин: виробництво, обмін, споживання.

Аналіз останніх досліджень та публікацій інновацій та інноваційного процесу приділяли увагу у своїх працях такі науковці, як С.В. Валдайцев, Ю.П. Морозов, А.В. Савчук, Р.А. Фатхутдинов, К.П. Янковський, І.Ф. Мухар, Д.І. Кокурин, Н. Мончев, І. Перлаки, В.Д. Хартман, Е. Менсфілд, Р. Фостер, Б. Твіст, І. Шумпетер, Е. Роджерс й ін.

Ціль дослідження: аналіз дослідження інноваційного процесу ТОВ «Електродривод».

Основна частина. У світовій економічній літературі "інновація" інтерпретується як перетворення потенційного науково-технічного прогресу в реальний, що втілюється в нових продуктах і технологіях.

Сьогодні налічуються сотні визначень поняття інновації. За ознакою, змістом або внутрішньою структурою виділяють інновації: технічні, економічні, організаційні, управлінські та інші.

На думку К.П. Яновського та І.Ф. Мухара [1], терміни "інновація" й "інноваційний процес" не однозначні, хоча й близькі. Інноваційний процес пов'язаний зі створенням, освоєнням і поширенням інновацій. Творці інновації (новатори) керуються такими критеріями, як життєвий цикл виробу та економічна ефективність. Їхня стратегія спрямована на те, щоб перевершити конкурентів, створивши нововведення, що буде визнано унікальним у певній області.

А.В. Савчук [2] звертає увагу на те, що науково-технічні розробки і нововведення виступають як проміжний результат науково-виробничого циклу та у міру практичного застосування перетворюються в науково-технічні інновації. Науково-технічні розробки й винаходи є додатком нового знання з метою їхнього практичного застосування. Науково-технічні інновації є матеріалізацією нових ідей і знань, відкриттів, винаходів і науково-технічних розробок у процесі виробництва з метою їхньої комерційної реалізації для задоволення певних запитів споживачів.

За визначенням О.О. Трегуба [3] науково-технічні інновації повинні: мати новизну; задовольняти ринковий попит; приносити прибуток виробникові.

Поширення нововведень, як й їхнє створення є складовою частиною інноваційного процесу.

Ю.П. Морозов [4] розрізняє три логічні форми інноваційного процесу:

простий внутрішньоорганізаційний (натуральний) процес — це створення й використання нововведення усередині однієї й тієї ж організації, нововведення в цьому випадку не приймає безпосередньо товарної форми;

простий міжорганізаційний (товарний) процес — нововведення виступає як

предмет купівлі-продажу. Така форма інноваційного процесу означає відділення функції творця й виробника нововведення від функції його споживача;

розширений — проявляється у створенні нововведень, порушенні монополії виробника-піонера, що сприяє через взаємну конкуренцію вдосконаленню споживчих властивостей товару.

В умовах товарного інноваційного процесу діє як мінімум два господарських суб'єкти: виробник (творець) і споживач (користувач) нововведення. Якщо нововведення є технологічним процесом, його виробник і споживач можуть об'єднуватися в одному господарському суб'єкті.

Прикладом підприємства, що активно розробляє та ефективно впроваджує в технологічний процес техніко-технологічні інновації є підприємство з виробництва електрообладнання ТОВ «Електропривод»: засновано в 1996 р. як виробничу компанію, яка виконує роботи з капітального ремонту, модернізації та налагоді електрообладнання вантажопідіймальних машин із виготовленням робочого проекту, поставкою матеріалів та комплектних електроприводів. Це сучасна провідна електротехнічна компанія України, що виконує весь комплекс робіт, від створення робочого проекту до здачі об'єкта в експлуатацію. 12 років ТОВ «Електропривод» є першим в області розробки, виробництва, поставки й виконання робіт з модернізації технологічних агрегатів і капітальних ремонтів вантажопідійомних машин в Україні. В 2007 році компанією було поставлено 432 комплектних електроприводи на ринок Росії та Грузії. ТОВ «Електропривод» є лауреатом загальнонаціонального конкурсу «Вища проба» в номінації «За значні досягнення в електротехнічній галузі, розробки і виробництво високоякісних комплектних пристроїв управління електроприводами». Продукція, що випускає підприємство, сертифікована і відповідає міжнародним стандартам.

Торговельний майданчик компанії — це оформлення та обслуговування замовлень більш ніж 200 підприємств України і Росії.

Впровадження системи CRM як комплексу інноваційних методологій та інтерактивних технологій дозволило збільшити результативність обробки потреб замовника, виконання заявки та обслуговування клієнта. Оперативність, точність, дотримання строків, надання комплексних розв'язків забезпечується бригадами Захід і Схід торговельного майданчика. Перехід компанії у 2007 році на рівень B2B оптимізував весь ланцюжок відносин постачальник-споживач, забезпечив високу ефективність, швидкість, гнучкість, надійність ведення бізнесу з компанією. Розумним рішенням є створення спеціалізованих великих торгових систем, які нададуть змогу вийти на ринок великої кількості малих і середніх фірм.

Інженерно-технічний центр компанії оснащений сучасним устаткуванням автоматизованого проектування: «AutoCad», «Компас», «Unigraphics», «Solid Edge»; спеціалізованим програмним забезпеченням; повним комплектом нормативно-правової документації, що дозволяє в найкоротші терміни здійснювати розробку технічної, технологічної, кошторисної та експлуатаційної документації.

Ринкові умови змушують підприємства вдаватися до техніко-технологічних інноваційних змін, щоб здобути певні конкурентні переваги. Довгостроковий характер реалізації технічних інновацій потребує комплексного підходу до визначення впливу впроваджуваних технічних інновацій на техніко-економічний рівень виробництва. При цьому основними критеріями оцінювання результатів технічних інновацій виступають [5]:

відповідність впроваджуваних інновацій стратегічним цілям розвитку підприємства;

рівень сприйнятливості виробництва до впроваджуваних інновацій;

значущість для підприємства з огляду зміцнення його ринкових позицій через вирішення технологічних, економічних, соціальних, екологічних проблем;

вплив технічних інновацій на різні сторони діяльності підприємства та його зовнішнє оточення.

Якщо говорити про цілі загалом, то в сучасних умовах господарювання для ТОВ «Електропривод» на першому місці стоїть виживання, яке, звичайно, не може бути вираженим кількісно (табл. 1).

Таблиця 1

Показники фінансово-господарської діяльності ТОВ «Електропривод»

Показники	2008	2009	Відхилення		План 2010 р.
			абсол.	віднос. %	
Товарообіг, грн	206132657	174008536	-32124121	-15,5842	256150000
Комерційний дохід, грн., з ПДВ (брутто)	73618806	54377667,5	-19241138,6	-26,1362	91500000
Комерційний дохід грн., без ПДВ (нетто)	61349005	45314722,9	-16034282,1	-26,1362	88817600
Витрати обігу, грн.	51124171	34857479,2	-16266691,7	-31,818	46746110
Прибуток від основної (операційної) діяльності до оподаткування, грн.	9646070	9173020,83	-473049,145	-4,90406	27497700
Чистий прибуток, грн.	6890050	6552157,74	-337892,246	-4,90406	19641220

Джерело: складено автором за матеріалами ТОВ «Електропривод».

ТОВ «Електропривод» приймає активну участь в інноваційному процесі, оскільки перелік їх інновацій складає доволі довгий список, найбільш розповсюдженими з яких є:

1. У2 Б6 серії резисторів — застосовуються на машинобудівних, металургійних, гірничодобувних, будівельних і транспортних підприємствах України і Росії, забезпечуючи безперебійну роботу вантажопідійомних машин, екскаваторів та інших промислових агрегатів.

2. Спеціальною розробкою компанії «Електропривод» є високоємні блоки опору серійного виробництва — Б6У2 ІРАК на 6,42 Ом, 8,22 Ом і 8,88 Ом. Показники температури експлуатації блоків опору збільшені, в порівнянні з іншими виробниками, до 1400°C. Термін експлуатації при режимі роботи М8 — 16 місяців, М6-М7 — 34 місяця, М3-М4 — 59 місяців.

3. Ще одна унікальна розробка компанії: КУЕП — комплектний пристрій управління електроприводом, призначений для керування двигунами постійного струму напругою до 1200В і змінного струму до 1000В. КУЕП забезпечує пуск, реверс, регулювання швидкості, гальмування, а також максимального струмового, нульову і кінцевого захисту. КУЕП надає можливість забезпечення необхідної послідовності перемикання для реалізації бажаних швидкісних параметрів, запобігаючи при цьому неприпустимі перевантаження і забезпечуючи необхідний захист механізму в цілому. Надійність роботи цього комплексу безпосередньо залежить від надійності роботи його окремих елементів. Правильність підбору елементів комплексу КУЕП забезпечує раціональність і економічність подальшого використання устаткування.

4. ТОВ «Електропривод» є єдиним виробником комплектного електроприводу КЕП. Дана електромеханічна система забезпечує обертання механічної частини робочої машини з заданими механічними і швидкісними характеристиками.

Висновки. Головною причиною, що змушує промислові підприємства вкладати в освоєння досягнень НТП мільйони доларів, навіть якщо шанси зайняти монополіне положення на ринку практично відсутні, є гостра конкуренція, з якою доводиться

зіштовхуватися практично будь-якому підприємству, що поставляє технологію, випускає продукцію або надає послуги. Підприємство зобов'язане саме піклуватися про збереження конкурентоздатності й одержання прибутку. Отже, воно повинне відслідковувати й прогнозувати ситуацію на ринку, лінію поведінку основних і потенційних конкурентів, появу нових наукових і технологічних проривів, здатних змінити ринкову рівновагу.

Отже, інновація — це такий техніко-економічний цикл, у якому використання результатів сфери досліджень і розробок безпосередньо викликає технічні й економічні зміни, які впливають на діяльність цієї сфери.

Оскільки ТОВ «Електропривод» — це повноформатна компанія, то вона виконує капітальні ремонти вантажопідіймальних механізмів від розробки проектної документації до здачі об'єкта в експлуатацію.

Відповідно до законів ринку найбільш спроможним до розширеного відтворення буде підприємство, яке забезпечує загальну тенденцію отримання найбільшої маси прибутку з урахуванням довгострокової перспективи.

Отже, в інтересах виживання та розвитку ТОВ «Електропривод», прибутком, отриманим сьогодні, можна поступитися на користь прибутку майбутньому. Це положення необхідно обов'язково враховувати при аналізі ефективності заходів з технічного переозброєння виробництва, оскільки реалізація таких заходів має довгостроковий характер, а помилкове рішення щодо їхнього здійснення може завести підприємство у своєрідну технічну безвихідь, чим поставити під загрозу його існування.

Висока ефективність застосування КЕП (система, що забезпечує обертання механічної частини робочої машини із заданими механічними й швидкісними характеристиками) для оптимізації режимів роботи механізмів ГПМ і технологічних агрегатів підтверджена багаторічним практичним досвідом розробок і виробництва НКУ (електротехнічне обладнання заводського виготовлення зі змінною напругою до 1000У и постійним до 1200В, що представляє собою сукупність електричних апаратів, приладів і іншого електроустаткування, змонтованих на єдиній конструктивній основі й призначених для виконання хоча б однієї або декількох наступних функцій: керування, розподілу, трансформації, захисту, виміру й сигналізації) для електроприводів.

Перспективами подальших досліджень стане створення мультиплікативної моделі ефективності інноваційних процесів на підприємстві.

Бібліографічний список

1. **Янковский К.П., Мухарь И.Ф.** Организация инвестиционной и инновационной деятельности / К.П. Янковский, И.Ф. Мухарь. — СПб.: Питер, 2001. — 342 с.
2. **Савчук А.В.** Организационно-экономический механизм инновационного развития крупной компании: [Монография] / А.В. Савчук. — Донецк: ИЕМ НАН Украины, 2004. — 520 с.
3. **Трегуб О.О.** Організація інноваційного менеджменту на підприємстві / О.О. Трегуб — Харків: 2001. — 346 с.
4. **Морозов Ю.П.** Інноваційний менеджмент: [Навчальний посібник для вузів] / Ю.П. Морозов. — М.: ЮНИТИ — ДАНА, 2000. — 786 с.
5. ТОВ «Електропривод. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.elprivod.ua>.